

Kattendijksluis en Rijnkaai

Aangenaam wandelen langs de Schelde

De Kattendijksluis en Rijnkaai is een van de zeven deelgebieden van de [Scheldekaaien](#). Het gebied bevindt zich in het noorden van de stad, op het Eilandje. De Rijnkaai is gekenmerkt door de historische en beschermde havenkranen en markante havenloodsen.

Waarom dit project?

Om de band tussen de stad en de Schelde te herstellen, worden de Scheldekaaien de komende jaren in een nieuw kleedje gestoken. Het masterplan Scheldekaaien, ook bekend als het Kaaienplan, pakt in totaal 7 deelgebieden aan.

Wat gebeurt er?

Het masterplan Scheldekaaien voorziet op deze plek nieuwe bebouwing op de kaaivlakte, beperkt in hoogte met een publieke doorsteek naar de Schelde waar het aangenaam wandelen wordt. De nieuwe waterkering zal naar de kaairand verschuiven. Zo ontstaat een eenvoudig toegankelijke ruimte aan stadszijde van de waterkering die (deels) opgehoogd kan worden. De Rijnkaai wordt zo als het ware een stedelijk balkon met een weids zicht op Schelde. De kaairand met kasseien, bolders, sporen en havenkranen wordt zorgvuldig gerestaureerd om de eigenheid van deze kaaizone te bewaren.

Ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) Rijnkaai

De Rijnkaai zal de komende jaren van uitzicht veranderen. De kaaivlakte en de havenloodsen krijgen een nieuwe functie en betekenis voor de stad. De ontwikkeling van de kaaivlakte is gericht op het versterken van de band tussen stad en Schelde. Daarbij wordt de kaaivlakte als een mooie publieke ruimte ingericht. De havenloodsen kunnen ingevuld worden met stedelijke functies zoals gemeenschaps-, vrijetijds-, socio-culturele voorzieningen, diensten, horeca of kantoren. Om de kwalitatieve ontwikkeling van deze historisch waardevolle plek in de stad te verzekeren en te sturen, heeft de stad een ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt.

Visie RUP Rijnkaai

De visie voor de ruimtelijke ontwikkeling van de kaaivlakte aan de Rijnkaai is uitgewerkt in het masterplan Scheldekaaien (2010) en het masterplan Eilandje (2004).

RUP Rijnkaai omvat:

- het behoud van cultuurhistorisch waardevol erfgoed;
- de aanleg van een nieuwe kwalitatieve publieke ruimte;
- een verkeersveilige verbinding met een (half)ondergrondse parking of parkeergebouw met maximaal één bouwlaag bovengronds.

Aangepast RUP Rijnkaai

Op 17 december 2018 stelde de Antwerpse gemeenteraad het RUP Rijnkaai definitief vast. In juli 2021 draaide een arrest van de Raad van State deze beslissing terug. Om de kwalitatieve ontwikkeling van deze plek mogelijk te maken werd de herstelprocedure van RUP Rijnkaai opgestart. Het gewijzigde ontwerp van RUP Rijnkaai houdt rekening met de opmerkingen uit het arrest van de Raad van State. Parkeren op straat zal mogelijk blijven en aan parkeren op de kaaivlakte wordt een eindtermijn gekoppeld. Daarnaast wordt extra verduidelijkt hoe de milieu-effecten van ondergrondse constructies onderzocht kunnen worden. Denk hierbij aan de impact van een ondergrondse parking op de grondwaterspiegel. De stedenbouwkundige voorschriften uit het oorspronkelijke RUP blijven maximaal behouden.

Hoe verloopt de herstelprocedure?

- Voorlopige vaststelling ontwerp RUP door gemeenteraad op 30 mei 2022.
- Openbaar onderzoek ontwerp RUP van 13 juni tot en met 11 augustus 2022. Tijdens deze periode kan iedereen het ontwerp [hier](#) inkijken en bezwaren of adviezen indienen. Op dinsdag 14 juni 2022 organiseert de stad een infomoment in de Waagnatie (Rijnkaai 150), doorlopend van 17 tot 19 uur.
- Definitieve vaststelling RUP door gemeenteraad wordt verwacht in december 2022.

Heraanleg wegenis Rijnkaai

In 2015 is de weg van Rijnkaai Noord al aangelegd. In het kader van de werken voor Noorderlijn, de tramverlenging op het Eilandje, is ook de weg van Rijnkaai Zuid (het stuk tussen het kruispunt met de Londen- Amsterdamstraat en Sint-Pietersvliet) aangepakt. De belangrijkste ingreep is de aanleg van tramsporen. Verder is er een voetpad van 7,5 meter breed en aan de kaaizijde een dubbel fietspad van 2,5 meter breed. Na de bouw van de nieuwe waterkering en afbraak van de bestaande keermuur wordt het fietspad verbreed tot 4 meter en wordt aan de kaaizijde een brede wandelstrook aangelegd. De rijweg voor automobilisten blijft na de heraanleg 6,2 meter breed met een rijstrook in beide richtingen.

Wie werkt eraan mee?

AG Vespa coördineert de heraanleg van de Scheldekaaien in de verschillende deelgebieden en legt samen met de stad het openbaar domein aan.

De Vlaamse Waterweg nv is verantwoordelijk voor de kaaimuurstabilisatie en de waterkering.

Ruimtelijk uitvoeringsplan Rijnkaai

De Rijnkaai zal de komende jaren van uitzicht veranderen. De kaaivlakte en de havenloodsen krijgen een nieuwe functie en betekenis voor de stad. De ontwikkeling van de kaaivlakte is gericht op het versterken van de band tussen stad en Schelde. Daarbij wordt de kaaivlakte als een mooie publieke ruimte ingericht. De havenloodsen kunnen, zoals ook voorzien in het masterplan Scheldekaaien, ingevuld worden met stedelijke functies zoals gemeenschaps-vrijtijds- en socioculturele voorzieningen, dienst horeca of kantoren. Om een kwalitatieve ontwikkeling van deze historische waardevolle plek in de stad te verzekeren en te sturen, heeft de stad een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) opgemaakt.

Hangar 26/27 © Tom Cornille

Behoud van cultuurhistorisch waardevol erfgoed

Welk erfgoed wordt beschermd in het RUP?

- havenloodsen Hangar 26/27 en Waagnatie
- de collectie historische havenkranen
- de atoomschuilkelders
- de beide aanmeerpalen van de Red Star Line
- archeologische restanten van de 16de-eeuwse kaaimuur en het Sint-Laureis-bastion

De havenloodsen Hangar 26/27 en de Waagnatie krijgen een nieuwe invulling om hun behoud op lange termijn te verzekeren. Aanpassingen en uitbreidingen van de loodsen zijn toegestaan, zolang het uitzicht

herkenbaar blijft

Rijnkaai © Filip Dujardin

Nieuwe publieke ruimte

Om de stad te beschermen tegen overstromingen worden de Scheldekaaien hoger en steviger. Dit gebeurt door de Vlaamse Waterweg nv en kadert in het Sigmaphan (2005). De verhoogde waterkering wordt geïntegreerd in de kaaivlakte. Het hogere deel blijft optimaal toegankelijk en is via een zachte helling bereikbaar vanaf de stad. Het verhoogde plein in het verlengde van de Londen-Amsterdamstraat wordt een uitkijkpunt op de Schelde, de kaaien en de stad.

De doorlopende wandeling langs de historische aanmeerkade, de 'Blauwe Steen', brengt de Schelde dichterbij de stad. De wandeling blijft op de huidige hoogte en de referenties naar het oorspronkelijke gebruik van de kaai, zoals de kasseiverharding en de sporen, blijven behouden. De wandeling komt achter de nieuwe waterkering. De connectie met de stad blijft verzekerd via poorten in de waterkering of via mobiele waterkering.

Rijnkaai © AG Vespa - Bart Gosselin

Mobiliteit en parkeren Voetgangers en fietsers

Nadat de huidige waterkering is afgebroken, krijgen voetgangers en fietsers eenvoudig en rechtstreeks toegang tot de Scheldekaaien. Het doorlopend fietspad langs de Scheldekaaien is een belangrijke schakel in het fietsrouten netwerk in en naar

Antwerpen. Het aantal kruisingen tussen fietsers en auto's worden beperkt en/of beveiligd.

Openbaar vervoer

De Rijnkaai is verbonden met de Leien en het Havenhuis door een buslijn en een tramverbinding.

Gemotoriseerd verkeer

De wegen van de kaaivlakte worden aangepast om een verkeersveilige verbinding met de Rijnkaai te verzekeren. Er wordt een nieuwe toegang naar de kaaivlakte voorzien op het kruispunt Rijnkaai met de

Londen-Amsterdamstraat. De bijkomende toegangen zijn voor hulpdiensten en dienstvoertuigen. De toegang in het noorden van de kaaivlakte kan blijven bestaan.

Parkeren

De huidige manier van parkeren op de kaaivlakte verdwijnt. Er zijn verschillende alternatieven:

- volledig ondergrondse parking;
- half ondergrondse/half bovengrondse parking;
- volledig bovengronds parkeergebouw van maximaal 1 bouwlaag.

Documenten

[Nieuwsbrief RUP Rijnkaai juni 2022](#)

Tijdslijn

[14 juni 2022](#)

Infomoment RUP Rijnkaai

De Rijnkaai zal de komende jaren van uitzicht veranderen. De kaaivlakte en de havenloodsen krijgen een nieuwe functie en betekenis voor de stad. De ontwikkeling van de kaaivlakte is gericht op het versterken van de band tussen stad en Schelde. Daarbij wordt de kaaivlakte als een mooie publieke ruimte ingericht. De havenloodsen kunnen, zoals ook voorzien in het masterplan Scheldekaaien, ingevuld worden met stedelijke functies.

[Lees meer](#)

[30 mei 2022](#)

Voorlopige vaststelling aangepast ontwerp RUP

Het aangepaste ontwerp-RUP werd op 30 mei 2022 voorlopig vastgesteld door de gemeenteraad.

[juli 2021](#)

Arrest Raad Van State

In juli 2021 draaide een arrest van de Raad van State de definitieve vaststelling van RUP Rijnkaai terug.

[15 juli 2019 - 18 oktober 2019](#)

Oproep ontwikkeling en concessie Waagnatiesite

Met deze oproep gaan we op zoek naar een kandidaat voor een domeinconcessie met lasten van de Waagnatiesite. Dit voor een periode van 50 jaar. Dit houdt in dat wie het domein in concessie neemt zowel de site in gebruik neemt, er een visie voor ontwikkelt als ook in investeringen voorziet.

[Eind 2018](#)

RUP Rijnkaai goedgekeurd

Eind 2018 is het ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) Rijnkaai goedgekeurd.

[16 juli - 13 september 2018](#)

Openbaar onderzoek RUP Rijnkaai

De Rijnkaai zal de komende jaren van uitzicht veranderen. Om een kwalitatieve ontwikkeling van deze historisch waardevolle plek in de stad te verzekeren en te sturen, heeft de stad een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) opgesteld. Je leest er meer over onder 'RUP Rijnkaai'.

[2016-2017](#)

Aanleg weg en trambaan Rijnkaai Zuid

De weg en trambaan Rijnkaai Zuid wordt aangelegd.

[2016](#)

Start bespreking ontwikkeling

Start besprekingen met de betrokken partijen voor de ontwikkeling van de Rijnkaai.

[2015](#)

Aanleg weg Rijnkaai Noord

De weg Rijnkaai Noord wordt aangelegd.

[2010](#)

Definitief masterplan

Het definitieve masterplan Scheldekaaien is klaar. Dat is een plan waarin de Scheldekaaien zijn opgedeeld in 7 deelgebieden.

[Definitief Masterplan Scheldekaaien](#)

[2009](#)

[Lancering website Onze Kaaien](#)

Inspraak met lancering website [Onze Kaaien](#), tafelgesprekken en het KAAiLAND-festival.

[2007-2010](#)

Voortraject

Er vindt een voortraject plaats gebaseerd op veel inspraak, overleg en studie.

[2005](#)

Update Sigmapijn

De huidige waterkeringsmuur moet 90 centimeter hoger worden (2,25 meter boven de Blauwe Steen).

Downloads

Documenten

[Nieuwsbrief RUP Rijnkaai - juli 2018](#)

[Faseringsplan Rijnkaai fase 3](#)

[Omleidingsplan](#)

[Scheldekaaien - alle deelgebieden](#)

[Masterplan Scheldekaaien](#)

RoI AG Vespa

[Projectregisseur](#)

Partners

De Vlaamse Waterweg nv

Ontwerper

PROAP LDA

Thema

[Stad aan het water](#)

[Openbaar domein](#)

Status

In realisatie

Tags

Scheldekaaien

publieke ruimte